

12. אדם שהחזיק ביום מן הימים שבתקופה הנוספת במכונית פרטית כאמור בסעיף 41 לחוק העיקרי ישלם, לגבי אותה תקופה, יהב מגן בשיעורים המפורטים באותו סעיף, והוראות אותו סעיף יחולו על ההיטל לפי סעיף זה.

13. הוראות הפרק הרביעי לחוק העיקרי, למעט סעיף 52 שבו, יחולו על יהב המגן המוטל לפי חוק זה.

14. (א) תחילתם של סעיפים 2, 3, 4, 5 ו-7 (1) ו-3 (3) ביום תחילת תקפו של החוק העיקרי.

(ב) תחילתו של סעיף 6 ביום כ"ד באב תשט"ז (1 באוגוסט 1956).

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957 *

1. בחוק זה –

"תביעה" – זכות תביעה בחוץ לארץ מכוונת תחיקה הבאה לפצות קרבנות הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם, או את חליפיהם של קרבנות אלה, הן בהחזרת נכסים, זכויות וטובות הנאה מכל סוג שהוא, והן בכסף או בשווה כסף, לרבות ערעור על הכרעה בתביעה כאמור;

"טיפול בתביעה" – כל פעולה בשכר או בתמורה אחרת, המנויה להלן;

(1) מתן עצה משפטית בדבר תביעה;

(2) עריכת כתב התביעה שיוגש בחוץ לארץ לבית משפט או לרשות מוסמכת שנקבעה לכך, וכן עריכתו של מסמך הדרוש להגשת כתב התביעה או לאימות התביעה בחוץ לארץ או לכל הליך מהליכי התביעה בחוץ לארץ;

(3) קבלת יפוי-כוח או הוראות אחרות בין בכתב ובין בעל-פה, בין למטפל עצמו ובין לאחר, להגיש כתב תביעה בחוץ לארץ או לייצג בהליכה בחוץ לארץ;

(4) כל פעולה אחרת של קשר או של תיווך בין התובע לבין בא-כוחו בחוץ לארץ;

"טיפול בתביעה בחוץ לארץ" – לרבות ייצוג התובע לפני בית משפט או רשות הנוגעת בדבר;

"שכר טרחה" – לרבות הוצאות הליכי התביעה בחוץ לארץ שיריב התובע נתחייב בתש-לומן הן בדין והן מרצונו;

"עורך דין" – מי שרשאי לעסוק כעורך דין מכוונת רשיון על פי פקודת עורכי הדין, 1938.

• נתקבל בכנסת ביום כ"ג באדר ב' תשי"ז (26 במרס 1957); הצעת החוק ודבריה הסבר נתפרסמו בה"ח 290, תשי"ז, עמ' 138.
1 ע"ד 1938, תום 1 מס' 843, עמ' 75.

2. לא יטפל אדם בישראל בתביעות אלא אם הוא אחד מאלה:

מי רשאי
לטפל בתביעה

(1) עורך דין;

(2) אדם הרשאי, לפי דיני אחת המדינות שהעניקה זכויות תביעה, לייצג תובעים בקשר לתביעותיהם בבתי המשפט שלה או ברשויותיה האחרות;

(3) יחיד שהיה כשיר לייצג תובעים באחת המדינות שהעניקה זכויות תביעה אילו היה תושב או אזרח של אותה מדינה;

(4) מי שכהן כדין כפרקליט, בכ"ז בטבת תרצ"ח (31 בדצמבר 1937) או בכל זמן שלאחר מכן, בשטח שבמשך תקופה כל שהיא אחרי אותו מועד היה נתון למעשה למרותה של גרמניה;

(5) מי שנתן לו שר המשפטים היתר לכך; היתר לפי פסקה זו יכול שיהא לתביעות בדרך כלל או לסוג מסויים של תביעות, לתקופה מסויימת או ללא הגבלת זמן, בתנאים שייראו לשר המשפטים להטילם.

חובת הראיה

3. (א) הטוען שהוא רשאי לטפל בתביעות – עליו הראיה.

(ב) עשה אדם לפחות חמש פעמים במשך שנה אחת פעולה שהיא טיפול בתביעה כשהיא נעשית בשכר או בתמורה אחרת, רואים אותו כאילו טיפל בתביעות אף אם הפעולות נעשו שלא בשכר או בתמורה אחרת.

איסור פרסומת

4. לא יעשה אדם פרסומת, שלא בדרך העתונות, לטיפולו בתביעות; אולם רשאי הוא –

(1) לקבוע במבואות משרדו שלט המפרט את שמו, את מקצועו ואת כשירותו לטיפול בתביעות ואם העתיק משרדו – לקבוע במבואות משרדו הקודם שלט המפרט מען משרדו החדש ולהודיע בכתב על השינוי למי שנזקק בעבר לשירותו בטיפול בתביעות;

(2) במקרה של ייסוד שותפות לשם טיפול בתביעות, או של חיסול שותפות כאמור – להודיע בכתב למי שנזקק בעבר לשירותו בטיפול בתביעות על ייסוד השותפות או על חיסולה.

איסור שיתוף
מתווכים

5. מי שרשאי לטפל בתביעות לא ישלם לאחר עמלה או תמורה אחרת בעד השגת טיפול בתביעה בשבילו.

שותפות
לטיפול בתביעות

6. (א) מי שרשאי לטפל בתביעות לא יתקשר בשותפות לשם טיפול בתביעות עם מי שאינו רשאי לטפל בהן.

(ב) על אף האמור בפקודת עורכי הדין, 1938, או בהוראות לפיה, רשאי עורך דין להתקשר בשותפות לשם טיפול בתביעות בלבד עם כל מי שרשאי לטפל בהן אף אם איננו עורך דין.

שמירת סוד

7. מי שרשאי לטפל בתביעות, ישמור בסוד כל ידיעה שנמסרה לו על ידי התובע או מטעמו לענין הטיפול או עקב הטיפול, ולא ימסרנה אלא על פי הוראת התובע או בהסכמתו או באותם המקרים שבהם היה חייב למסרה אילו היה עורך דין.

הסדר מיוחד
לעורכי דין

8. הסעיפים 4, 5, 6 (א) ו-7 אינם חלים על עורכי דין; אך הוראה זו אינה פוטרת עורך דין מכל חובה המוטלת עליו על פי פקודת עורכי הדין, 1938.

מטפל בלי
הרשאה איבו
זכאי לשכר

9. המטפל בתביעות מבלי להיות רשאי לטפל בהן על פי חוק זה, אינו זכאי לתשלום שכר טרחה והוצאות בקשר לטיפול כאמור, על אף האמור בכלל הסכם, והמשלם שכר טרחה או הוצאות כאמור, רשאי לתבוע את החזרתם.

10. (א) בסעיף זה –

“קיצבה” – לרבות תשלום חוזר כל שהוא;

“תביעת קיצבה” – תביעה לקיצבה וכן תביעה לתשלום חד-פעמי הנובע מאותה עילה כמו תביעה לקיצבה אף אם שתי התביעות מוגשות לחוד.

(ב) על אף האמור בכל הסכם –

(1) לא יעלה שכר הטרחה הכולל בעד טיפול בתביעה, הן בישראל והן בחוץ לארץ, על 15% מהסכום שנפסק לזכות התובע, או משווי של הנכס שפסקו על החזרתו לאחר ניכוי שוויים של כל השעבודים הרובצים על הנכס;

(2) לא יעלה שכר הטרחה הכולל בעד טיפול כאמור בתביעת קיצבה על 15% מסך כל הקצבאות לתקופה של חמש שנים, לפי שיעורן במועד הפסק;

(3) יחולו הוראות פסקה (2), בשינויים המחוייבים לפי הענין, על תביעות שבהן הברירה בידי תובע לבחור בין קיצבה לבין תשלום חד-פעמי והוא בחר בקיצבה.

(ג) שר המשפטים רשאי, בתקנות, לקבוע סוגים מסויימים של תביעות שבהם לא יעלה שכר הטרחה, על אף האמור בכל הסכם, על אחוזו שיקבע ושהוא נמוך מהקבוע בסעיף קטן (ב).

(ד) נקבע בדיני המדינה שבה מוגשת התביעה, שכר הטרחה בעד הטיפול בתביעה בדין או על פיו, יכול שכר הטרחה הכולל בעד הטיפול, הן בישראל והן בחוץ לארץ, לעלות על הקבוע בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), ובלבד שלא יעלה על הקבוע באותו דין או על פיו; הטוען כי מכוח סעיף קטן זה הוא זכאי לשכר טרחה העולה על הקבוע בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), עליו הראיה.

11. על אף האמור בכל הסכם לא יידרש אדם לשלם, בקשר לטיפול בתביעה על ידי אחר, כל סכום שהוא על חשבון הוצאות כוללות או הוצאות שונות או על חשבון הוצאות נסיעה לחוץ לארץ או השהיה שם, נוסף לשכר הטרחה כאמור בסעיף 10, אלא במידה ששכר הטרחה והוצאות אלה ביחד לא יעלו על הקבוע באותו סעיף.

איסור תוכפת
לשכר הטרחה

12. המשלם בעד טיפול בתביעה שכר טרחה או הוצאות בסכום העולה על הקבוע בסעיפים 10 ו-11 (להלן – שכר טרחה מכסימלי) רשאי לתבוע את החזרת העודף.

תוספת על
שכר טרחה
ניתנת להחזרה

13. (א) נתן תובע ייפוי כוח או הוראות אחרות לטיפול בתביעה למורשה בחוץ לארץ, בתיווכו של מי שטיפל בתביעה בישראל, יהיה מי שטיפל בתביעה בישראל כאמור אחראי לגבי התובע ששכר הטרחה הכולל, שלו ושל המורשה בחוץ לארץ, לא יעלה על שכר הטרחה המכסימלי על אף האמור בכל הסכם.

אחריות במעשי
המורשה

(ב) ניכה המורשה בחוץ לארץ מסכומים שגבה לזכות התובע סכום העולה על שכר הטרחה המכסימלי או גבה בחוץ לארץ סכום כאמור בדרך אחרת – חייב מי שטיפל בישראל בתביעה כאמור בהחזרת העודף לידי התובע.

(ג) סעיף זה אינו גורע מאחריותו של המורשה בחוץ לארץ.

14. בבירור תביעה על החזרת תשלום שנעשה תמורת טיפול בתביעה, כולו או מקצתו, רשאי בית המשפט, על אף האמור בכל דין, לקבל כראיה בקשר לתשלום עדות בעל פה וכן להסתפק בעדות יחיד.

ראיות

15. (א) המטפל בתביעות ואינו רשאי לטפל בהן לפי חוק זה, או העובר על הוראות הסעיפים 4, 5 או 6 (א) – דינו, ביחיד – קנס 5000 לירות, ובתאגיד – קנס 10000 לירות; ואם כבר נתחייב פעם על עבירה לפי סעיף זה, דינו – ביחיד – קנס 10000 לירות, ובתאגיד 20000 לירות.

עבירות
וענשים

(ב) אדם שהורשע בעבירה על הוראות הסעיפים 4, 5 או 6 (א) וכן מי שאינו עורך דין והוא רשאי לטפל בתביעות שהורשע בקשר לטיפול כאמור בעבירה על סעיף 387 לפקודת החוק הפלילי, 1936², רשאי בית המשפט נוסף לכל עונש אחר שיטיל, או במקומו, לפסול את הנידון לטיפול בתביעות, הן לצמיתות והן לתקופה שיקבע.

(ג) בית המשפט רשאי להורות על פרסום הרשעה לפי סעיף זה בכל דרך שימצא לנכון.

אחריות של חברי מנהלה ושל מנהלים

16. געברה עבירה לפי סעיף 15 על ידי חבר בני אדם, רואים כאחראי לעבירה גם כל חבר מנהלה, מנהל, שותף או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו, או שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי להבטיח שהוראות חוק זה יקוימו על ידי החבר.

שכר נוטריון

17. שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו בא למנוע מעורך דין, שהוא גם נוטריון למסמכים יוצאי חוץ ומטפל בתביעה, לגבות שכר טרחה בעד פעולה נוטריונית שעשה עקב הטיפול, בהתאם לשיעורים הקבועים לכך על פי חוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ, תש"י—1950³.

תעודת שר המשפטים ראה

18. מותר להוכיח על ידי תעודה חתומה בידי שר המשפטים כי חוק פלוני במדינה פלונית היא תחיקה הבאה לפצות קרבנות הרדיפות של הנאצים או של גרוריהם, או את חליפיהם של קרבנות אלה.

פטור

19. טיפול בתביעות על ידי הקרן הקיימת לישראל או מטעמה פטור מהגבלות חוק זה; אולם בטיפול על ידי הקרן הקיימת לישראל או מטעמה שטרם נסתיים ביום תחילתו של חוק זה יחולו הסעיפים 10, 11 ו-13 כאילו בכל מקום בסעיף 10 היה מדובר ב-20% במקום 15%.

סמכות בית המשפט

20. על אף האמור בכל הסכם מוסמכים בתי המשפט בישראל לדון בכל תובענה הנוגעת בטיפול בתביעה שחלק ממנו לפחות היה בישראל.

הוראות מעבר

21. (א) רשאי אדם, אף אם אינו מוסמך לטפל בתביעות לפי סעיף 2, להמשיך ולגמור טיפול בתביעות שהוגשו על ידו או מטעמו לפני יום י"ג בשבט תשי"ז (15 בינואר 1957) לבית המשפט או לרשות המוסמכת בחוץ לארץ ולקבל את שכר טרחתו בכפוף לאמור בסעיף קטן (ג), ועל גמר הטיפול כאמור יחולו כל ההגבלות המוטלות על טיפול בתביעה לפי חוק זה; הטוען כי תביעה הוגשה לפני המועד כאמור, עליו הראיה.

(ב) תביעה שהמטפל בה ערב תחילת חוק זה אינו רשאי עוד להמשיך בטיפול בה (להלן – המטפל הקודם), יחולו בה הוראות מיוחדות אלה:

- (1) המטפל הקודם ימסור את המסמכים שברשותו והדרושים להמשך הטיפול למי שהתובע יורה עליו, ואם לא עשה כן, זיננו כדין העובר עבירה לפי סעיף 15;
- (2) המטפל הקודם יהיה זכאי לקבל שכר ראוי בעד הטיפול עד לתחילת חוק זה בשים לב לשכר הטרחה המכסימלי, אולם לא לפני המועד שהיה רשאי בו לקבל שכר טרחה אילו המשיך בטיפול;
- (3) שכר הטרחה המכסימלי של מורשהו החדש של התובע יוקטן בסכום השכר הראוי המגיע למטפל הקודם.

(ג) מסר תובע הוראות לטפל בתביעתו לפני יום י"ג בשבט תשי"ז (15 בינואר 1957) ולא שולם במלואו שכר הטרחה המוסכם בעד הטיפול בתביעה עד לתחילתו של חוק זה, יבוא, לענין חישוב שכר הטרחה המכסימלי בעד הטיפול האמור "20%" בכל מקום שמדובר בסעיף 10 ב-"15%", וסעיף 10(ג) לא יחול; הטוען שנמסרו הוראות לטיפול לפני המועד האמור – עליו הראיה.

² ע"ר 1936, תוס' 1 מס' 652, עמ' 263.
³ ס"ח 43, תשי"י, עמ' 141.

(ד) במידה ששכר הטרחה המוסכם בעד טיפול בתביעה שולם, כולו או מקצתו, לפני תחילתו של חוק זה, אין מחזירים אותו מכוח הוראות חוק זה בלבד; הוראה זו אינה גורעת מהוראות סעיף קטן (ב)(2).

ביצוע ותקנות

22. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות –

- (1) בדבר אגרות המשתלמות בעד היתרים על פי חוק זה ובעד בקשות למתן היתרים כאמור;
- (2) הקובעות את מידות השלטים לענין סעיף 4 (1) וצורתם;
- (3) הקובעות שיעורים מכסימליים לשכר הראוי לענין סעיף 21 (ב);
- (4) הקובעות הוראות משלימות הבאות להבטיח את רציפותו של הטיפול בתביעה בנסיבות המתוארות בסעיף 21 (ב), ובין השאר, הוראות בדבר הבטחת התשלום של השכר הראוי על ידי התובע או מורשהו החדש, דרכי הכירור של שיעור השכר הראוי וקיום תקפם של יפויי-כוח או הוראות אחרות שניתנו על ידי המטפל הקודם או באמצעותו למורשה בחוץ לארץ;
- (5) בכל ענין אחר הנוגע לביצוע חוק זה.

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק הגנת הדייר (תיקון מס' 3), תשי"ז-1957 *

תיקון סעיף 23

1. בסעיף 23 לחוק הגנת הדייר, תשי"ד-1954¹ –

- (1) במקום המלים "בשלוש השנים הראשונות" יבואו המלים "בארבע השנים הראשונות";
- (2) בפסקה (2), לאחר המלה "השניה" יבוא פסיק, ובמקום המלים "ושל 150% בשנה השלישית" יבואו המלים "של 150% בשנה השלישית ושל 180% בשנה הרביעית".

הוראות מעבר

2. (א) בית דין שפסק דמי שכירות למושכר לפני תחילתו של חוק זה, רשאי, על פי בקשת כל צד, לשנות את הפסק, אם נראה לבית הדין שהיה פוסק דמי שכירות אחרים אילו היה חוק זה ברתוקף בשעת מתן הפסק.
- (ב) הוסכם בין בעל בית לדייר, אחרי תחילתו של חוק הגנת הדייר, תשי"ד-1954, ולפני תחילתו של חוק זה, על דמי שכירות של בית עסק מן הסוגים הנקובים בסעיף 17 לאותו חוק, רשאי בית הדין, על פי בקשת כל צד, לשנות את דמי השכירות המוסכמים, אם נראה לבית הדין שהצדדים היו קובעים דמי שכירות אחרים, אילו היה חוק זה ברתוקף בשעת עשיית ההסכם.

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד באדר ב' תשי"ז (27 במרץ 1957); הצעת החוק ודבריו הסבר נתפרסמו בה"ח 301, תשי"ז, עמ' 202.
¹ ס"ח 151, תשי"ז, עמ' 92; ס"ח 201, תשט"ו, עמ' 48.